

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

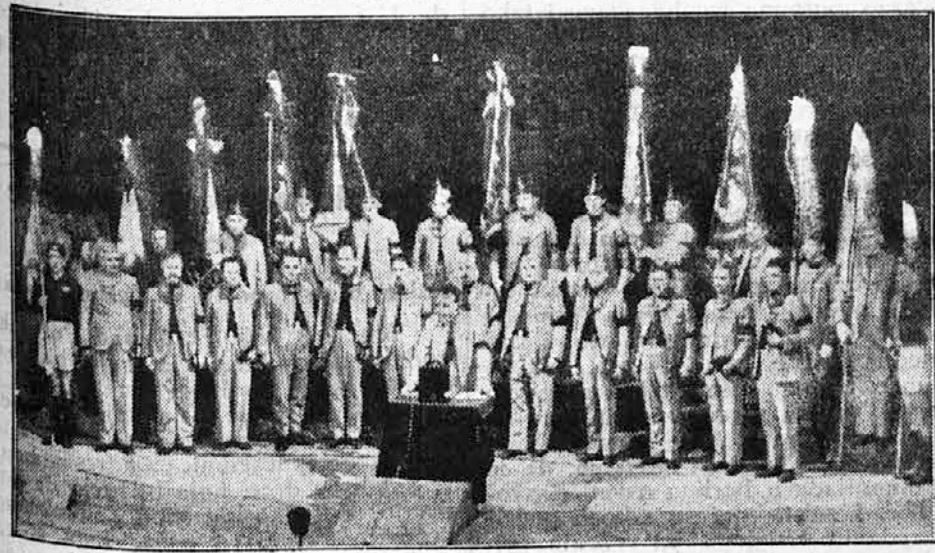

Ljubljana, 7 decembra 1934

God. V — Broj 50

Proslava Prvog decembra u Beogradu

Ovogodišnja proslava praznika na državnog Ujedinjenja, kao sokolskog blagdana proslavljena je po jugoslovenskom Sokolstvu na osobito svečan način diljem čitave naše domovine. Sve bratske sokolske jedinice od reda, kako to govorile stigli izveštaji, uložile su sve svoje sile, da priredbe budu što

Zastava Saveza SKJ sa zastavama svih beogradskih sokolskih društava te (spreda) članovi Izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije za vreme svečanog govora br. Gangla

svečanije i dostojnije velikog pjeteta spram blagopočivšeg Viteškog Kralja Ujedinitelja, kao i velikog čina zakletve vernosti Mladome Kralju Petru II.

Kruna svih proslava nesumljivo je bila u našoj prestonici, u Beogradu, gde je Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, u zajednici s celokupnim beogradskim Sokolstvom, priredila do sada još nevidenu proslavu, koja se odlikovala svojom imponantanostu, jačinom i veličinom, kakva može samo da dolikuje sokolskoj organizaciji.

Sama svečanost održala se u Narodnom pozorištu, a po unapred tačno određenom programu. Pozorište je bilo dupkom puno, do poslednjeg mesta, i nemogće je bilo zadovoljiti one stotine, koje su potraživale ulaznice da mogući u pozorište.

U ložama bili su već zauzeli svoja mesta najviši predstavnici civilnih i vojnih vlasti, kao i ostali dostojanstvenici i odličnici. Tako su bili primeni gg.: ministar predsednik Nikola Uzunović, ministar bez portfelja dr. Milan Šrškić, ministar prosvete dr. Ilija Šumenović, ministar inostranih delova Bogoljub Jevtić, ministar unutrašnjih dela Žika Lazić, ministar gradevinarstva dr. Stjepan Šrkulj, ministar fizičkog vaspitanja naroda dr. Grga Andelinović, predsednik Senata dr. Ljubo米尔 Tomašić i potpredsednik dr. Uroš Krulj, predstavnici Narodne skupštine s br. Gavrom Miloševićem, članovi deputatstva s načelnikom generalom M. Nedićem, predstavnici admiraliteta na čelu s vršnjicom dužnosti komandanta mornarice kontra-admiralom Marijanom Polićem, vojvodom Petar Bojović, general Petar Zečević, admiralem Dragutinom Prica.

Od predstavnika stranih država svečanosti su prisustvovali bugarski opunomoćeni ministar na našem dvoru g. dr. Atanas Kjoseivanov s vojnim atašecom g. Markovom, otpravnik poslavlja Rumunskog poslanstva g. Papinić, savetnik Češkoslovačkog poslanstva g. dr. Fiša s vojnim atašecom, predstavnik Poljskog poslanstva, francuski konzul g. René Gotra i predstavnik ruske emigracije g. Strandman. Prisustvovala je i gđa Plaminkova, članica češkoslovačkog senata.

Od crkvenih dostojanstvenika prisustvovali su: zastupnik Nj. Sv. Patrijarha episkop dr. Vinko Vujić, vrnjovički rabiner g. dr. Alkalaj i za starokatoličku crkvu g. dr. Nikola Kaloder.

Nadalje su bili prisutni predsednik Akademije nauka g. Bogdan Gavrilović, predstavništvo grada Beograda, predstavništvo vojne akademije, predstavnici sudova, predstavnici Glavne kontrole i novčanih zavoda, direktori srednjih i osnovnih škola iz čitavog Beograda, te predstavnici svih nacionalno-kulturnih organizacija.

Tačno u 11.30 časova prispeo je kraljevski namesnik dr. Ivo Perović, koji je dočekali članovi uprave Saveza SKJ i dopratili ga do kraljevske lože.

Muzika Kraljeve garde odmah je po dolasku Kraljevskog namesnika intonirala Paščanov »Sokolski pozdrav«, a nakon toga podigla se zavesa. Pogled na pozornicu, kao i na sam auditorij pružao je upravo vebelnu sliku. Na pozornici postrojile se sve zastave beogradskih sokolskih društava.

poklicima: Slava Viteškom Kralju Ujedinitelju! Živeo Kralj Petar II!

Njegov govor izazvao je dubok dojam kod svih prisutnih, pa se mnogo i mnogo oko orosilo suzom, a grobnu tišinu slušalača tu i tamo prekidao je i prigušeni jecaj.

Iza govora br. Gangla muzika Kraljeve garde odsvirala je državnu himnu.

U nastavku programa, kao daljnja tačka, sledila je recitacija pesme »Naš Mrtvi Kralje« od brata dra Danka Andelinovića. Pozornica je pružala divnu sliku. Na visokom podiju izbio je lik Viteškog Kralja Ujedinitelja osvetljen plamenom buntinjama. Pred njim u znak žalosti ukrstile se spuštene sokolske zastave, a stubama koje vode do lika poklekl Sokoli i Sokolice u vežbačkim odelima oborene glave u znak velike tuge i žalosti za Onim, koji je toliko voleo i promicao naše Sokolstvo. Ispred svih stupio je na pozornicu u sokolskoj odori prvak beogradске drame Dobrica Milutinović, koji je pre pomenuvu pesmu recitovao s toliko osećaja i uzbudjenja, da se može kazati, da je čitavo pozorište proplakalo.

Sledila je zatim daljnja tačka putna topline i milote, koju je dočaravala slika s pozornice. Na visokom postamentu istaknuta slika Mladoga Kralja Petra II, obavijena u trobojku. Stepenicama koje su vodile do izložene slike, a uz koju su stojali naraštajci sa razvijenim naraštajskim zastavama, predala se sokolska deca, muški i ženski naraštaj, ispruženim rukama na pozdrav Mladome Kralju. Ispred njih, polu okrenut prema slici Kralja naraštajac Čipanović recitovao je s puno mladenačkog poleta i zanosa pesmu »Mladome Kralju«. Njegova deklamacija, koja je bila pravi izvez osećaja svih onih mladenačkih srdača, unela je mnogo razdražanosti u sve prisutne, pa je pozorištem zaorio jedan gromki spontani: »Živeo Kralj Petar!«

To oduševljenje još je jače proplamsalo poklicima »Živila Jugoslavija!«, kad je mešoviti zbor Akademskog pevačkog društva »Obilić« otpevao pesmu: »Ej Sloveni«. Bio je to jedan momenat, u kome kao da je svačije srce govorilo: Jugoslavija je ovde. Ona stoji kao granitna stena i stajaće za vekve vekova nepobediva i nedeljiva.

I opet u nastavku programa podignula se zavesa. Na pozornici skupile se sve zastave beogradskih sokolskih društava te članovi Izvršnog odbora Saveza SKJ. Ispred sviju stoji I zamenik starešine br. Gangl, a njemu s desne strane zastava Saveza Kraljevine Jugoslavije, dar blagopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandru I Ujedinitelja. U pozorištu nastupa tada veliki svečani momenat, koji prekida glas zamenika starešine, koji prihvativši zastavu u svoje ruke pozivlje sakupljenu braću Sokole, članove uprave svih beogradskih sokolskih jedinica, da polože zavet vernosti Mladome Kralju Petru II. Bio je to doista velik i svečan momenat. Zamenik starešine br. Gangl odmereno izgovara reči zakletve, a stotinu i stotinu braće i sestara odgovara jasno, i gromko.

I jedva da su zavre poslednje reči zakletve, »Tako meni Bog pomoći!«, zagrmise glasovi pevačkog zborra »Obilića«, koji je zapevao divnu pesmu »Hej trubač!«. Bio je to momenat, koji je govorio mnogo. Predstavnici Sokolstva položiše zavet, a pesma »Hej trubač!«, bila je jasan produžetak toga zaveta, da reči nisu bile isprazno bačene u vazduh, već da utek Sokolstva imade tvrde odluke,

va, a ispred njih ceo Izvršni odbor Saveza SKJ, dok su u samom gledalištu u sokolskim odorama čitav parter zauzeli braća Sokoli, svi od reda u sokolskim odorama, a ostali odličnici raspodelili se po ostalim mestima.

Ispred Izvršnog odbora Saveza SKJ održao je tada I zamenik starešine br. Gangl svečani govor, u kome je

I zam. starešine Saveza SKJ br. Gangl drži svečani govor

izneo svoju poruku jugoslovenskom Sokolstvu. (Govor br. Gangla, kao predsednik vodjajućeg poslanstva jugoslovenskog Sokolstva, objavili smo u našem prošlom broju od 1 decembra).

Reči I zamenika starešine brata Gangla bile su često puta prekidane

U času svečanog polaganja sokol. zaveta

hrabra srca i jake mišice, da se u svakoj danoj prigodi stavi u prve redove na branik Kralja i Otadžbine.

Zatim je sledio drugi deo proslave. Kao uvod u taj deo muzika Kraljeve garde odigrala je uverturu »Ekvinocij« od St. Biničkoga, a za kojom je prikazana divna dramska scena »Moj Kralj je mrtav«, koju je napisao autor Stevan Parmačević. Članovi Narodnog pozorišta u Sokoli i Sokolice, te naraštaj i deca izveli su ovu scenu tokom dirljivo i veličanstveno, da je ona kod svih prisutnih ostavila najdublji dojam. Jaka scenerija pod aranžmanom režisera g. Kulundžića, snazne reči autora dramske scene i visoka patriotska sadržina, tokom su prozele sve prisutne, da kad je utihnula melodramski poslednji slika same scene, gde se pojavljuje Mlad Kralj u sokolskoj odori i pozdravlja nastupajući vojsku sa »Pomož Bog Junacil«, čitavim pozorištem zaorio je jedan glas neopozivice zapovedi blagopočivšeg Kralja: »Čuvaćemo Jugoslaviju!«

Pozdravni telegram Saveza SKJ Nj. Vel. Kralju Petru II

U času svečanog polaganja zaveta Sokolstva na praznik Prvog decembra u Beogradu, Savez SKJ uputio je Nj. Vel. Kralju Petru II sledeći pozdravni telegram:

NJEGOVOM VELIČANSTVU KRALJU PETRU II

Beograd.

Polažući na današnji državni i sokolski praznik sokolski zavet Vašem Veličanstvu, molimo da primite izraze odanosti i vernosti Jugoslovenskog Sokolstva. Zdrav!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije Gangl

Pozdravni telegram Saveza SKJ Kr. Namesništvu

Savez SKJ uputio je, nadalje, sa svečane prvodecembarske sokolske proslave u Beogradu Kraljevskom Namensništvu sledeći pozdravni telegram:

KRALJEVSKOM NAMESNISTVU

Beograd.

Jugoslovensko Sokolstvo, položivši danas, na državni i sokolski praznik Narodnog Oslobođenja i Ujedinjenja, zavet vernosti i odanosti Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II, pozdravlja Kraljevsko Namesništvo i izjavljuje da će, čuvajući amanet Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, i nadalje sve svoje snage sa krajnjim poštovanjem posvetiti veličini i na pretku Kralja i Otadžbine.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije Gangl

Čestitke Savezu SKJ povodom praznika 1 decembra

Savez SKJ primio je povodom našeg državnog i sokolskog praznika Prvog decembra sledeće radiografske čestitke:

Verni vam slavimo praznik Jugoslovenskog ujedinjenja, stojeći uz sav vaš narod u svim prilikama kao jedan za sve i svi za jednoga.

Češkoslovačka obec sokolska

— U ime Sokolstva udruženog u Savezu slovenskog Sokolstva upućujem Vam prigodom praznika Ujedinjenja srdačne pozdrave.

B. Bukovski

— Povodom Vašeg praznika Ujedinjenja moje iskrene čestitke sa željama za srećan razvoj Vaše države i Vašega naroda! Slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! Neka živi Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II!

Marija Provažnikova, načelnica ČOS

— Na dan Vašeg narodnog blagdana s Vama smo u mislima i još čvršće s našim srcima!

Sokolska župa Podbjelogorska

— Kao i svake godine, tako i ove, seća se češkoslovačko Sokolstvo značajnog praznika Ujedinjenja Jugoslavije, čijem je Velikom Vladaru, Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, uspeo ujediniti razdeljenu braću u jednu nerazdruživu celinu. Značenje Njegovog velikog dela najlepše se pokazalo u tužnim danima, kada Vam je nesmiljeni usud oduzeo, draga braća i sestre, ovog predstavnika Vašeg ujedinjenja pre nego što je mogao da krušiće Svoje delo potpunim obezbeđenjem od svih protivnih akcija neprijatelja. On je Vama jugoslovenskim Sokolima ostavio u amanet da Mu čuvate Jugoslaviju!

Mi, Vaša braća po kriji na današnji dan osećamo dvostruko bliskost kućaju Vaših srdaca i vrednost našeg uzajamnog pobratimstva.

I zbog toga verni geslu »Vernost za verno, krv za krv« dopunjujemo amanet Vašeg velikog Kralja iskrenom željom, da bi Vi, čuvajući Jugoslaviju i na Njegovu uspomenu i za svoj narod, čuvali je i za nas i za svu ostalu slovensku braću, kao središte, u koje su dan uprte oči sviju nas.

Pozdravljamo Vas s našim zajedničkim sokolskim pozdravom: Na stražu!

Sokolska župa Šumavska, Klatovi.

Težnje i rad Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda

Jedna zajednička vaspitna ideologija i jedan telesno-vaspitni program

Izjava ministra br. dra Andelinovića

Dne 29 pr. m. ministar fizičkog vaspitanja naroda dao je stampi ovu izjavu:

Glavna zadaća Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda je ona, koja izvire iz Zakona za obavezno fizičko vaspitanje. Tim zakonom prebačena je na Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda vrlo teška i vrlo velika dužnost. Ali organizacija fizičkog vaspitanja, u najširem smislu reči, tako je komplikirana i traži tako dugotrajne preduslove, da se u tom pogledu jedva može uopštiti za duže vremena išta na terenu započeti. Prvi su preduslovi: plan i program rada, udžbenici, učitelji i prednjači i t. d. što sve traži mnogo prehodnog rada i truda. O tom sam u mnogo razmišljao i mnogo razgovarao s našim najpozvаниjim organizacijama, n. pr. predstavnicima

Sokolskog saveza i Jugoslovenskog lajkatskog saveza, kao i s našim najboljim stručnjacima. Sav rad u Ministarstvu koncentrisan je stoga za sada oko savladavanja tih preduslovnih prepreka. Pri tome neću ni da govorim o pomanjkanju sredstava koja su za jedan opsežan rad potrebni u mnogo većoj meri nego što to Ministarstvo njima raspolaze. Moraću o tome jednom opširnije da progovorim javnosti.

Sav rad Ministarstva ograničava se uovo na najvažnije pitanje pripremnog i organizacionog rada na obaveznom telesnom vaspitanju — na saradnju s velikim viteškim organizacijama i na koordiniranju njihova rada u pravcu jednog zajedničk

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Sednica ženskog prednjačkog zbora ČOS u Pragu

Dne 17 i 18 pr. m. održana je u Pragu, u Tirševom domu, sednica načelnica sokolskih župa ČOS. Sednici je predstavljala načelnica ČOS s. Provažnikova, a prisutni su bili i starosta br. dr. Bukovski, načelnik br. dr. Klinger te savezni prosvetar br. Krejčí. Prvog dana, dne 17 pr. m., sve sestre učestvovale su praktičnom tečaju plivanja u bazenu Tirševog doma, nakon toga prisustvovalo su prikazivanju nekoliko novih filmova iz telovežbene struke u bioskopskoj dvorani, posle toga su nastavile s praktičnim tečajem strojnih vežbi u vežbaonici. Samu sednicu otvorela je tuga dana posle po-dne. Posle pozdrava, s. načelnica stila se je umrloga načelnika br. dra. Vanjička, dalje blaženopočivšeg jugoslovenskog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i francuskog ministra Bartua. Zatim je podnela svoj izveštaj o takmičenjima u Budimpešti i o drugim važnim dogadjajima u Sokolstvu. O učešću na sletovima u Sarajevu, u Zagrebu izvestila je podnačelnica s. Mahalova. Nakon izveštaja, zbor je većao o radnom programu za 1935 godinu, u kojoj očekuje sestre mnogo ozbiljnog i važnog rada, kao naročita briga da dovoljan broj prednjačica, pripravljanje takmičarki za razne takmičarske grane, pojačanje sokolske delatnosti u Slovačkoj, pripremanje većeg broja sudinja za takmičenja i t. d. Zbor je nadalje u celosti odobrio predloženi načrt programa rada za iduću godinu. Drugog dana, dne 18 pr. m., sve učesnice sednice započele su svoj rad u vežbaonici pregledanjem raznih vežbi za takmičenja u 1935 godini, a zatim su produžile s raspravljanjem o takmičenju za prvenstvo ČOS te o troboju nižeg i višeg odelenja, koje će se održati 23. juna 1935 godine u Pragu. Isto tako odreden je već datum i za prvenstvena takmičenja u igrama i t. d. Konačno povedena je odužna debata i o životu naraštajki u Sokolu, a zatim su sestre posetile i izložbu pojedinih nacrta za izmenu dosadašnjeg svečanog odelja članica. Zaključeno je, da će načelništvo na osnovu predloženih načrta izraditi jedan predlog o kome će se onda raspravljati u proleće. Prednjački zbor žena saglasan je, da se mogu prirediti u 1936 godini pokrajinski sletovi u Pljenju i Znojmu.

Takmičenja u svim granama u Švecovoj župi

Pred godinu dana raspisala je Sokolska župa Švecova za članove, članice te m. i ž. naraštaj takmičenja u svim granama sokolske telovežbe. Od 86 društava, koliko ih je u župi, održalo ih se je ovome pozivu 63, to je u njima takmičilo 789 članova, 439 članica, 228 naraštajaca i 214 naraštajki, svega dakle 1270 takmičara i takmičarki, koji su se takmičili u svim mogućim granama našeg telovežbenog sastava. Svakako je najzanamljivije, da je apsolviralo opće takmičenje, t. j. deseterož žanova, sedmerož žanica i šesteroboj naraštaja 258 žanova, 256 žanica, 120 naraštajki i 69 naraštajaca. Svi ostali takmičili su se u raznim drugim granama. Najeći uspeh između svih društava, koja su se takmičila, postiglo je središnje društvo ove župe Tržebić, koje je postiglo sa 1319 bodova.

Kratak historijat češkoslovačkog Sokolstva u Beču

U Beču, glavnom gradu bivše Austro-Ugarske monarhije osnovano je prvo češkoslovačko sokolsko društvo već 1867 godine pod imenom »Videnski Sokol«. Ovo matično društvo počelo je odmah radom te je u toku godine postalo centar svih kasnije osnovanih drugih bečkih sokolskih društava i konačno i Donjoaustrijske sokolske župe, koja je učlanjena u ČOS. Beč je bio za vreme bivše monarhije važno i veliko manjinsko mesto Čehoslovačka, kojih je u njemu živelo preko pola miliona. Sva tamošnja sokolska društva razvijala su veliku delatnost te prikupljala pod svoja kriga najbolje češkoslovačke nacionalne radnike, te su bečka sokolska društva

takorekuć pretstavljala prve redove češkog javnog života. Nešto pre nego što je buknuo svetski rat postojalo je u Beču 15 sokolskih jedinica sa 2477 članova i članica, 326 naraštaja, 271 muške i 264 ženske dece. Vodstvo svih društava bilo je usredotočeno u župi.

Pošte svetskog rata i raspada Austro-Ugarske broj članstva ove župe uvelike je opao, a to uglavnom što se je radi otseljenja preko 200.000 Čehoslovačkih ustanaka iz Beča u svoju slovenu otadžbinu. Ali Sokoli bečkih društava nisu klonuli, već su nastavili radom te su u toku nekoliko godina ne samo postigli predratno stanje svog članstva, nego im je uspelo, da podignu nekolicini svojih društava i lepe nove vežbaonice. Pripredili su i niz dobro uspeli sokolskih javnih nastupata tako potkreplili životnu snagu češkoslovačke manjine u Beču. Župa sama, osnovana 19. marta 1894 godine, imala je da proslavi svoj jubilej već u proleću ove godine, ali dogodaji, koji su se bili odigrali u Beču, sprečili su tada ovu proslavu, pa je ona održana tek pred nekoliko dana, naime 25. novembra u najvećoj bečkoj areni. Po svome odličnom uspehu ova je proslava sašvam potvrdila vrednost češkoslovačkog Sokolstva u Beču.

ČOS braću Agatonu Heleru

Sezdesetgodišnjicu bivšeg načelnika ČOS, br. Agatona Heleru, vode IX. jubilarnog svesokolskog sletu 1932 godine u Pragu, proslavilo je predsedništvo ČOS na veoma srdačan način. Na zadnjoj sednici ČOS cestitao je u ime češkoslovačkog Sokolstva jubilaru br. starosta dr. Bukovski, uručivši mu tom prilikom brončanu plaketu bivšeg njezog prethodnika, dra. Jindre Vanjička, koju mu je poklonila ČOS kao napomenu na njegov jubilej.

X svesokolski slet u Pragu i međunarodna takmičenja

Kako smo već jednom izvestili zaključeno je, da će se naredni svesokolski slet u Pragu održati već za četiri godine. Dok će češkoslovačko Sokolstvo posvetiti narednu godinu 1935 međusobnim takmičenjima, započeće se s pripremama za X svesokolski slet odmah posle završenog radnog programa za iduću godinu. Poseban znacaj imaće slet još i radi toga, što će se za vreme sleta održati u Pragu i XI. međunarodna telovežbačka takmičenja, kako je to već zaključila Međunarodna gimnastička federacija, koja će ovom prilikom proslaviti 35 godišnjicu međunarodnih takmičenja pod vlastitim vodstvom.

Razne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

»Sokolski vestnik« nazivaće se u idućoj godini centralno glasilo ČOS umesto »Vestnik sokolskog« te će stati godišnje samo 18 Kč. Isto tako namjerava se proširiti porodični sokolski list »Jas« od 16 na 20 strana.

Sokolska sreća, koja je izdalo socijalni odbor ČOS početkom oktobra tekuće godine u obliku kandila, izrađuje jedna češka tvornica staklene robe. U mesecu oktobru bilo je prodanih ovih srdaca preko 15.000 komada, iako im je cena 15 Kč.

Redak slučaj. Sokolska četa u Slavonskim, u Slovačkoj, morala je kao i toliko stotina drugih sokolskih jedinica da vodi brigu oko prostorija za vežbanje. Međutim ovo pitanje rešila je tamošnja tvornica papira, koja je četni podigla lep sokolski dom s velikom dvoranom za vežbanje, pozornicom i sa svim spravama za vežbanje. Na dan 14. oktobra četa je održala svoju prvu javnu vežbu uz učešće od preko 2000 gledalaca.

Narod sebi! Pod ovim naslovom objavili smo nedavno, kako je jedan brat u »Sokolskom vestniku« ČOS započeo propagandnu akciju za prikupljanje dobrovođajnih priloga u svrhu gradnje »Tirševog zavoda« u Pragu, visoke škole za telesni uzgoj. Na ovaj članak odazvao se je prvi brat Bogumil Nadje iz Hradec Kralove, koji je priložio za fond »Tirševog doma« 1000 Kč.

Diskusija o članskom svečanom odelu, odnosno o njegovoj promeni vodi se i dalje. Neki brat u »Sokolskom vestniku« predlaže, da se napuste čizme, koje da se zamene visokim čapama i polucipelama te da se napusti i tvrdi ovratnik i manšete, i t. d.

Statistički otsek izradio je jednu zemljopisnu kartu Čehoslovačke, na kojoj su označene sve granice sokolskih župa, dalje političkih srezova te su svi oni srezovi, u kojima još nema sokolskih jedinica. Na teritoriji Čehoslovačke Republike postoji sada 2097 sokolskih društava i 216 župa, dok u inostranstvu rade dve župe: Zagranica sa 52 jedinice i Austrijska sa 51 jedinicom. Najviše srezova bez sokolskih jedinica je na granici ČSR prema Nemačkoj, njih oko 20, te nekoliko ih još i u Slovačkoj i Potkarpatskoj Rusiji, gde Sokolstvo nije još potpuno uхватilo korenja.

Sokolska radio-predavanja

RADIO STANICA BEOGRAD

Dne 13 decembra predaje br. Emil Vukotić, Beograd-Matica, o temi, Novi duh u telesnom sokolskom uzgoju. — (Večernje).

Večernja predavanja drže se od 19.10. časova do 19.30, a popodnevna od 15.15 do 15.30 časova.

RADIO STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja održaju se preko radiostanice Ljubljana:

dne 14 decembra predaje br. dr. Makso Kovačić, član SPO, Ptuj, o temi: »Uzgoj sokolskog naraštaja«,

dne 21 decembra predaje br. Lojze Vrhovec, načelnik Sokske župe Ljubljana, o temi: »Kakva treba da bude sokoška telovežba«,

dne 28 decembra predaje br. Janez Poharc, predsednik ŽPO Ljubljana, o temi: »Zadaće našeg Sokolstva uoči Nove godine«.

Sokolska predavanja putem Radio-stanice Ljubljana održavaju se svakog petka od 18.40—19. časova.

(Nastavak s 1 stranice.)

Pri tome Ministarstvo, vršeći nadzor i stvarajući uslove koordiniranom radu, prema postojećim zakonima — koji su inače u ovom pogledu vrlo manjkavci — ima u stalnim granicama pravo intervencije u život pojedinih organizacija. Kad to ne bi bilo, onda bi Ministarstvo izgubilo svoj rezon i pretvorilo bi se samo u instituciju, preko koje prolaze državne subvencije pojedinih savezima i društvima, molbe za železničke popuste i razne intervencije u korist pojedinih sportskih institucija. Ne možemo ni izdaleka tražiti, da naše Ministarstvo bude institucija koja odgovara takvim institucijama n. pr. u Nemačkoj i Italiji, jer je naša i državna i socijalna organizacija postavljena na druge temelje. Ali sama egzistencija ovog Ministarstva stvara neka prava i obaveze koje je Ministarstvo na sebe preuzele. Dok Ministarstvo fizičkog vaspitanja naroda ima i te kakvu intervenciju na najbolju i najjaču našu nacionalnu organizaciju: Savez Sokola, pa i Vatrogasnog saveza, u dobroj meri i na Savez strelaca i Skautskog saveza, što svaki laži i opravnil i razumnim, doble je vrlo ograničeno pravo Ministarstva u pogledu sportskih saveza, organizovanih u Savezu sportskih saveza. I kad Ministarstvo primeni mera koje mu u tom pogledu vrlo ograničen zakon daje — a koje primenjuju vrlo retko i s velikom obzirnošću — onda mnogo puta kod nesportskih i nedisciplinovanih elemenata nalazi na nerazumevanje.

To bi bilo još razumljivo, kad bi nam svi naši sportski savezi davali tehnički na internacionalnom polju ono što bi se od njih imalo pravo tražiti. Ali kad se mnogo puta uz sportske neuspjeh spoji puno pomjicanje disciplinе, koja sigurno ne deluje odgovno na našu omiljenu, onda je zbilja to više nego nerazumljivo.

Ako bih ja ostao u ovom Ministarstvu, ja bih tražio puno jaču interenciju države u naš sportski život, što ne isključuje ni privatnu inicijativu, ni punu autonomiju pojedinih saveza, ali isključuje zloupotrebe i nesportske ispadne. Tim više što smatram da ingerencija države sa sobom nosi i obvezu države, da se telesnom uzgoju — pa i putem sporta u užem smislu reći — posveti puna brig.

Ali u svakom slučaju želeo bih momu nasledniku ostaviti bolje uslove za jedan organizovan rad na fizičkom vaspitanju uopšte i na ostvarenju jednog telesno-vaspitnog programa putem viteških i sportskih organizacija, među kojima naravno Sokolstvo smatram kao ono koje je zvano da idejno u nacionalnom pogledu predstavlja i daje smernice.

Naši Sokoli i olimpijada u Berlinu

Tek što su utihni glasovi o poslednjem međunarodnom takmičenju u Budimpešti, koje je bilo jedno od najborbenijih do sada, već su se pojedini narodi počeli da pripravljaju za olimpijadu, koja se pripreduje 1936 godine u Berlinu. Međunarodno takmičenje u Budimpešti pokazalo je, da će borba na narednoj olimpijadi biti veoma ostra, jer će svaka pojedina nacionalna vrsta nastojati da svoje takmičare spremi do najviše mere. Naša takmičarska vrsta, koja je bila za prošlo međunarodno takmičenje izvrsna, kao nikada do sada, bila bi zastalno postigla veoma časno mesto, ali radi poznatih napada na našu državu od strane Madžara naša vrsta nije učestvovala tome takmičenju u Budimpešti, ali je zato, iako ne u celini, učestvovala na pokrajinskim sletovima ČOS u Opavi i Ustima nad Labom, gde je sjajno nastupila, uzbudila veliko oduševljenje i pobrala hvalu i priznanja najboljih češkoslovačkih telovežbačkih stručnjaka.

Na međunarodnom takmičenju u Budimpešti najveće su iznenadjenje doživeli Nemci, koji su važili kao pobednici, i kao vrsta i kao pojedinci. Oni su se sami u svojim očekivanjima razočarali, te su, kada je njihov najbolji takmičar fon Kreč (von Kroetsch) otkazao, potpuno izgubili glavu i tako radi toga došli na treće mesto, koje je inače veoma časno, ali ne i za Nemce, njih samih, koji su pre takmičenja otvoreno govorili, da će naprotiv postisati sve ostale vrste. Nije im pomoglo ni 3000 navijača, koji su se s posebnim vozovima dovezli u Budimpeštu. Tim oštrije su i pouzdanoje za to ušli u borbu Sokoli, braća Čehoslovačaci, koji su se unatoč nezgodama pojedinih takmičara, držali junaka do konca, porazili »nepobedive« Nemce i osvojili kao vrsta drugo mesto, a kao pojedinci treće, peto i šesto, dok je Nemac Vinter došao tek na deveto mesto. Veoma razočarani nad svojim neuspocom, vratili su se Nemci svojim kućama, ali s čvrstom odlukom, da će na olimpijadu u Berlinu osvetlati svoje lice. I zaista, oni su odmah počeli da redovito i sistematski vežbaju, priređivši i takmičenje svojih najboljih takmičara u slobodnim vežbama na svim glavnim spravama. Na tome takmičenju njihovih najboljih, koje je bilo održano u Dortmundu i kojemu je učestvovalo preko 100 najboljih turnera, postigli su vrlo lep uspeh.

Pa također i naša severna braća češkoslovački Sokoli nisu stajali prekrštenih ruku, već su svesni teške borbe, koja ih čeka na berlinskoj olimpijadi, počeli odmah da se najmarljivije spremaju. I oni su također priredili dne 10. novembra o. g. u Tirševom domu u Pragu javno takmičenje u slobodnim vežbama na spravama, o čemu smo već detaljnije izvestili, postigavši vrlo lepe rezultate. Na ovome takmičenju koje je vodio načelnik ČOS br. Miroslav Klinger, najlepši uspesi postignuti su na preči, ručama, karikama i na konju, u čemu je prvo mesto postigao izvrsno pripravljeni br. Jaroslav Kolinger, pobednik na karikama u Budimpešti. Na konju u šir postigao je prvo mesto br. Benešek iz Olomuca, a u prostim vežbama br. Gajdoš. Na ovome takmičenju, koje je trajalo ceo dan u kasne noći, postignuti su sledeći rezultati: od 60 postizivih tačaka postigao je br. Kolinger 55.80, br. Gajdoš 54.30, br. Brazda 51.55, br. Benešek 50.15, br. Veseli 49.50 i t. d.

Tako se vrše pripreme za olimpijadu u Berlinu kod drugih, a kod nas?

Nakon takmičenja u Budimpešti u našim sokolskim redovima bilo je za vladalo oduševljenje i stari sokolski borići bili su se opet oglašili u želji da pokažu na narednom takmičenju, odnosno na olimpijadi svoje sposobnosti. Kako poznamo naše međunarodne takmičare kao izvrsne vežbače, — za međunarodno takmičenje u Budimpešti bilo ih se prijavilo do 30 — bilo bi dobro da bi se i kod nas, kao i kod ostalih naroda, održalo jedno slično takmičenje kao priprava za olimpijadu u Berlinu, naime takmičenje za prvenstvo na spravama. I zato bi našem tehničkom vodstvu bili slobodni pripremiti, da bi o tome razmislio i da bi za proleće raspisalo takmičenja za prvenstvo na spravama, a kome bi učestvovali.

Zatim br. župa treba da oceni, koja je četa u većoj mogućnosti da podigne dom, pa tu i početi prvo, dakle onda, gde je to najlakše postići, pa onda redom gde je teže i teže.

Preporučljivo je početi podizanjem doma u većim, naseljenijim mestima, gde je veći saobraćaj i promet te da prolaznici mogu videti te naše domove. Na taj način oni su i jedna vrsta propagande naše ideje.

Starati se da se materijal (kamen, pesak, kreč, drvo) nabavi dobrovoljnim prilozima i poklonima. Može nedaže da se nade i neko imućije lice da dom podigne kao zadužbinu. Novac davati samu za ono što se ne može drugačije nabaviti.

Treba težiti, da zgrada stoji što jeviti, da bude skromna, samo da odgovara potrebama. Na neke reprezentativne zgrade ne misliti, naš rad će nas pokazati i predstaviti svetu, a ne zgrade.

O ovom pitanju treba razmišljati i postepeno prilaziti njegovom rešenju s puno obrazovnosti, imajući u vidu, da se sve ne može svršiti odjednom i za kratko vreme, već za čitav niz godina. Najbolje je izraditi, ako je to moguće, jedan plan, po kome će se raditi na podizanju domova u celoj župi, pa po tom planu i raditi.

Što se tiče nacrta za domove, treba naći nekog brata inžinjera-arhitektu, i njega zamoliti za izradu istih. Kad plan bude gotov poslati ga s predavnicom gradevinskom otseku Saveza na odobrenje.

Ako se nema inžinjera da ovo izradi treba se obratiti Savezu s podacima, kolike su i koje prostorije potrebne i s kakvim materijalom da se radi, zatim opis položaja i ostalo.

Iz Načelnštva Saveza SKJ

Iskaznice za naraštaj

Prema zaključku zbora župskih načelnika i načelnica od dne 27 IV o. g. u Beogradu odredjujemo u sporazumu sa saveznom upravom, da važnost dosadnih naraštajskih iskaznica prestage danom 31 XII o. g. a počam od 1 januara 1935 imadu se dati svim nastajcima i naraštajkama nove odredene iskaznice, i to svakome pripadniku naraštaja, koji najmanje tri meseca redovno vežba. Iskaznica nema slike īmaoca, ali mora da je potpisana svakog tromesečja po vodniku(c) naraštajskoga odeljka. Iskaznice se dobiju kod Jugoslovenske sokolske maticе u Ljubljani.

Izjednačenje vežbovne statistike

Zbor župskih načelnika i načelnica, održan u Ljubljani dne 25 i 26 VIII o. g. zaključio je da se od 1 januara 1935 izjednači vođenje vežbovne statistike za sva društva i čete i uvedu jednaki obrazci. Stoga odredujemo, da se mora počam od 1 I 1935 voditi vežbovna statistika dnevnoj posećivanja vežbi, kao i mesečni izveštaj načelnici prema novim obrascima. Ako jednici imaju u zalogi još starih obrazaca, mogu ove da iskoriste. Knjige mesečnih načelničkih izveštaja proračunate su na 3 godine, a vežbovne statistike izrađene su u 2 veličine prema brojnosti vežbovnog odeljka. Knjige u kartonskom povezu ima Jugoslovenska sokolska matica u Ljubljani.

Načelnštvo Saveza SKJ.

Iz Saveza SKJ

IX sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ

održana dne 29 novembra 1934
u Beogradu

Brat Gangl veli, da i današnju sednicu mora otvoriti s tužnom vešću, jer smo izgubili jednog odličnog brata i saveznog sokolskog radnika. Dana 13 novembra naime umro je u Novom Sadu brat Slavko Rogulić, član Prosvetnog odbora Saveza SKJ.

Ova vest došla je sasvim neočekivano, pa zato nas je tim dublje potresala. Još na sokolskoj proslavi u Sremskim Karlovcima imali smo prilike da s njime sastanemo, da vidimo njegovo vedro čelo i osjetimo lepotu i iskrenost njegovog karaktera. Pokojni brat Rogulić svuda je radio najsvesnije, kamo god su ga zvali potrebe našeg i naroda. S najvećom predanosti i poštovanjem obavljao je svoje poslove u Sokolstvu, u čijim je redovima bio neutrudivi, tih i nesenički saradnik punih 30 godina. Njegov sokolski put kreće se od Zlatara do Novog Sada, gde je svoju sazrelu srpsku snagu u najsvršenijoj meri dala na raspolaganje Prosvetnom odboru Saveza SKJ, vršeći najsvesnije poslove mu dužnosti. U tom Prosvetnom odboru Saveza SKJ nastala je smrť brata Rogulica jedna praznina, koju ćemo moći teško nadoknaditi.

Pok. bratu, koji je do poslednjeg dana života bio na sokolskom radu i bio primjerom radišnog i idealnog sokolskog života, sačuvajmo trajnu uspomenu u našim redovima. Neka je slava pokojnom bratu Slavku!

Govor brata starešine svi prisutni saslušali su stojeći i popratili ga trokratnim Slavom!

Nadalje izveštaja brat Gangl, da je u vezi svog izveštaja na prešloj sednici, primio daljnji poziv iz br. Čehoslovačke, da održi sokolska predavanja u Opavi, Brnu i u Turčinskom Sv. Martinu. Koliko mu to vreme dopušta, odazvao se je da u Opavi i u Brnu održi predavanje, dok je ono u Turčinskom sv. Martinu morao otkloniti.

— Prima se do znanja.

Za Načelnštvo Saveza podnosi izveštaj zamenik načelnika brat Miroslav Vojinović, a koji je izveštaj već objavljen u 49 broju »Sokolskog glasnika«.

O izveštaju brata načelnika povele se svestrana debata u kojoj su učestvovali braća Kovač, dr. Belajčić, dr. Gradojević i Brozović, nakon čega je izveštaj brata zamenika načelnika primljen u celosti.

Brat dr. Vlada Belajčić, u otsutnosti predsednika organizacionog odskeča br. dr. Pavla, podnosi tekst pravilnika za »Fond brata dr. Lazare Porovića, kao i tekstove pravilnika »Socijalnog fonda Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja« kod Saveza SKJ i kod njegovih župa. Predlaže da se ovi pravilnici razmnože i razasluju članovima Uprave, da po njima dadu svoja mišljenja i konkretne predloge, a onda se rasporede u konačnoj redakciji. — Prima se.

Za Prosvetni odbor Saveza podnosi izveštaj predsednik br. dr. Belajčić, koji u prvom redu veli, da bi sada, pošto smo prihvatali značku za sokolsku decu, trebalo da se deci dade neka legitimacija, koja bi ovlaštavala na nošenje te značke i time u vezi podnosi načrt ovakve legitimacije.

Nadalje izveštava, da je dao otstampingi još dve hiljade komada brošura »Prvi decembar 1934 godine«, te da je Prosvetni odbor Saveza odlučio da knjižice ove druge rasklade prodaje po 5 Din, čime bi se nadoknadići troškovi štampanja. — Prima se do znanja. Nadalje veli, da Prosvetni odbor Saveza od mnogih društava prima upite, da li se za vreme 6-mesечne korote za blagopočivšim Viteškim Kraljem Ujediniteljem dozvoljava održavanje plesnih škola.

Njegov upit nadopunio je tajnik br. Brozović, koji veli, da se mnoge jedinice obraćaju na Savez s upitima, da li je dozvoljeno da sokolske muzike sviraju po ulicama kada prate sokolsku četu i da li se sokolski domovi mogu iznajmljivati drugim ustanovama za njihove priredbe zabavnog karaktera. — Nakon rasprave donosi se zaključak, da se škole i grupe, a to samo strogo časovi za igranje, dozvoljavaju, a nipošto igranke. Sokolske muzike za vreme 6-mesечne korote nemaju svirati po ulicama, a sokolski domovi mogu se iznajmljivati, ali treba i kod toga paziti na to, da ovakve prirede budu dostojnog karaktera.

Konačno moli, da se odobri da se na mesto pok. brata Rogulića, koji je u Prosvetnom odboru vršio sav administrativni rad, za ovo kratko vreme do prenosa prosvetnog odbora u Beograd namesti jedno honorarno lice. — Prima se.

Konačno izveštava, da je Prosvetni odbor odlučio da dade u štampu knjižicu »Govori pred vrstom«, a koju je napisao brat dr. Simunović, te koja svojom sadržinom naročito zadovoljava u tom pogledu potrebe naših jedinica.

Za Gospodarski odbor Saveza podnosi izveštaj ekonom Saveza br. Branislav Živković, pa se temeljem njegovog referata donose odnosni zaključci.

Zatim tajnik brat Brozović podnosi referat o pripravama za proslavu Prvog decembra. — Referat se prima do znanja.

Nadalje upozoruje, da se prema zaključcima poslednje plenarne sednici imade pristupiti formiranju specijalnog odbora za narodno obrambene poslove, kao i kreiranju mesta referata za streljačke otkese.

Donosi se zaključak, da se glede formiranja specijalnog odbora zatraži detaljan izveštaj o radu saveznog narodno-obrambenog odbora.

KRONIKA

† Mihajlo S. Hruševski. Dne 25 nov. o. g. umro je u Moskvi nakon dugotrajnog bolesti, čuveni ukrajinski historičar Mihajlo S. Hruševski. Počinje rođe 1866. godine. Studirao je na univerzitetu u Kijevu, gde je bio najomiljeniji dak velikog ruskog naučnika i univerzitetskog profesora Vladimira Antonovića, koji ga je i prepoznao za nametnjenje na univerzitetu u tada još austrijskom Lavovu, gde je Hruševski postao redoviti profesor, kada je bila osnovana stolica za opću istoriju s ruskim nastavnim jezikom. Već kao mlad pokazao je svoje naročite sposobnosti, napisavši opširno istorijsko delo »Istorija ruske Ukraine«. Po redovog dela napisao je još pre i nekoj manja, kao: »Južnoruski gospodarski zamki«, »Istorija kijevskog

zemlji od smerti Jaroslava do konca 14 vijeka« itd. U Lavovu postao je kao najuvaženiji ukrajinski naučnik predsednik Šenčenkovog društva za nauku i umetnost, a godine 1898 osnovao je »Literarno naučni vesnik«. Za vreme revolucije 1917 godine postaje kao socijalni revolucionar pretsednik Centralnog saveta, ali se nakon pobede boljševika povlači iz politike i u Kijevu posvećuje se isključivo naučnom radu. U poslednjim godinama izdaje časopis »Ukrainac« te je napisao: »Istoriju ukrajinske literature«. I na polju literature pokušao je svoju sreću s dosta uspeha. Za svoje zasluge bio je izabran za dopisnog člana češke kraljevske akademije nauka i za člana akademije nauka u Lenjingradu.

† Aleksije Bjelajev. Pre nekoliko dana preminuo je u Beogradu bivši ruski generalni konzul Aleksej Konstantinović Bjelajev, poznati predratni prijatelj našeg naroda. Pokojnik bio je sin bogate ruske porodice i posvetio se načinu svršenih studija diplomatskoj službi. U srpske krajeve — bilo da su oni pripadali Srbiji, Turskoj ili Austro-Ugarskoj — pre rata slala je Rusija uvek za svoje predstavnike odlične Slovence, dobre poznavaoce Srba i njihovih prilika, pa je zbog svih tih osobina poslala u naše krajeve i u Bjelajevu, koji je počeo svoju karijeru u Mostaru, pa službovao kasnije u Skadru, Prizrenu i Skoplju a na kraju bio je generalni konzul u Solunu. U Skadru i Skoplju poslao je učinio mnogo nezaboravnih usluga našem narodu, štitio ga pred progona, pomagao mu i borio se za osnivanje srpskih škola. Zbog svih tih zasluga u našem narodu ostati svetla uspomena na pok. Bjelajevu, koji je nakon revolucije u Rusiji izabrao našu zemlju za svoju drugu nadužinu.

150 godišnjica Češkog kraljevskog društva nauka i umetnosti. Ovih dana bratska Češkoslovačka seća se 150 godišnjice osnivanja Češkog kraljevskog društva nauka i umetnosti. O ovakvoj instituciji, prethodnici posleratne akademije nauka, snivao je već i veliki češki naučnik i pedagog Jan Amos Komenski, ali je ona oživotvorena tek 1784, i to uglavnom zaslugom velikog filozofa i naučnika, prirodoslovca Ignjata i naučnika, prirodoslovca Ignjata plemenitog Borna, koji je bio rodom iz Erdelja. Ovaj naučnik iako pre rasputa jezuitskog reda u Austriji jezuita, bio je veliki slobodomislilac, koji je okupio oko sebe onda najpoznatije naučnike Češke, među kojima valjaju spomenuti matematičar Steplinga i Tesaka, astronom Strnada i Davida, historičare Dobnera, Dobrovskog, Dušnika i Vojgta. Ovo društvo, koje radi još danas i koje je uticalo i na češki narodni preporod početkom i sredinom 19. veka, izdalo je mnogo odličnih publikacija, a u svojim redovima u toku ovih 150 godina imalo je i mnogo naučnika svetskog glasa. Dok je za vreme svog osnivanja ovo društvo bilo čisto privatno društvo, već 1790 dobiva carski dekretom naziv Kraljevsko češko društvo nauka i umetnosti, ali mu je u kasnije bila novčana pomoć države dosta slaba.

† Aleksis Mize. Na dan 30 novembra umro je u Parizu Aleksis Mize, bivši narodni poslanik i poznati francuski javni radnik, koji je kroz čitavo vreme svog javnog rada bio velik i iskren prijatelj našeg naroda. Pokojnik je bio neko vreme i potpredsednik francuske prestonice te počasni predsednik glavnog trgovinskog i industrijskog sindikata. Naročite zasluge stekao je Mize za naš narod u velikom svetskom ratu, kada je po njegovoj zasluzi mnogi srpski izbeglice i siroti našlo toplo gostoprivrimstvo i pomoć u Francuskoj. I pokojnikov sin, g. Alfonis Mize, sada trgovacki atašé kod francuskog poslanstva u Beogradu, zaštitio je po svom ocu naš narod i postao njegov iskren prijatelj.

Razne kulturne vesti. Francuska je ove godine izgubila ceo niz svojih odličnih sinova, i sada, dne 23 novembra o. g., smrću Filipa Bertela, ponovno ju je snašao velik gubitak, jer je pokojnik kao generalni sekretar francuskog ministarstva vanjskih poslova spadao u red najodličnijih političara i diplomata Francuske. Pokojni Bertel bio je velik prijatelj Jugoslavije te braće Čehoslovačke, kojima je za vreme svetskog rata učinio naročito velikih usluga za njihovo zagrančenu oslobođenju.

Ovih dana setila se je sva svetska štampa šezdesetgodišnjice rođenja poznatog engleskog političara i državnika Vinstona Čerčila. Čerčil je proveo buran život. Bio je vojnik, novinar, političar, koji je zbog načelnih pitanja i menjač stranke. Bio je najpre konzervativac, kasnije liberal i kao takav jedan od najvećih protivnika konzervativaca dok nije 1924 ponovno prešao u tabor konzervativaca. Bio je više puta ministar, i to ministar vojske, unutrašnjih delata, kolonija i prvi lord admiralitet. Da je engleska mornarica bila na početku rata tako odljivo pripremljena uglavnom je to njegova zasluga. Za vreme rata 1916 god., kada je bila osnovana stolica za opću istoriju s ruskim nastavnim jezikom. Već kao mlad pokazao je svoje naročite sposobnosti, napisavši opširno istorijsko delo »Istorija ruske Ukraine«. Po redovog dela napisao je još pre i nekoj manja, kao: »Južnoruski gospodarski zamki«, »Istorija kijevskog

rata. Kao nepomirljiv protivnik boljševika Čerčil podupire protuboljševiku akciju za vreme ruske revolucije. Bio je uvek protivnik irskog separatizma i zagovornik što jače britanske zajednice. Sada je ministar vojske, i baš u oči svoje 60 godišnjice održao je velik govor o potrebi naoružanja Engleske protiv iznenadenja sa strane Nemačke.

U pondeljak 3. o. m. osvećen je u Beogradu na novom groblju spomenik

bugarskim vojnicima, izginulim u ratovima 1912–1918. Pomeni su pored bugarskog poslanika g. Kujsejivanova i vojnog atašea potpukovnika Markova prisustvovali i zastupnik našeg ministra vojnog general g. Dušan Dodić, zastupnik ministra inostranih poslova savetnik g. dr. Ivan Subotić, zastupnici centralne uprave invalida, upravni odbor Jugoslovensko-bugarske lige te vojni atašee Francuske, Čehoslovačke i Poljske.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Zupa Bjelovar

PITOMAČA. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Pitomači proslavilo je Prvi decembar, kao sokolski i državni praznik, u znaku duroke žalosti za izgubljenim Viteškim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem i odavanjem izraza vernosti Nj. Vcl. Kralju Petru II.

Svečana sednica održana je u Državnoj narodnoj osnovnoj školi, na kojoj su pored predstavnika Sokola prisustvovala sva mesna društva i mnogo brojno građanstvo.

Sednici je otvorio starešina br. dr. Šime Papa vrlo lepim i značajnim govorom komemorujući smrт blagopokojnog Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Nakon otvorenja sednice izvedene su sve točke propisanog dnevnog reda. Citana je poslanica Saveza SKJ. Članovi

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

RIBNIK. — Nova četa. — U Selu Ribnik Karlovačkog sokolskog okružja osnovana je neposredno pred tragičnim dogadajem nova sokolska jedinica, bratska četa, koja je unatoč kritičnih dana najlepše proradila. Možda su upravo žalosi dogadaji poslednjih dana bili bolno krštenje i teško iskušenje za novu četu, ali zahvaljujući ispravnoj nacionalnoj svesti tamošnje braće i njihovom pravilnom primjenjivanju osnovnih sokolskih načela može se već u prvim danima života mlađe sokolske jedinice govoriti o dobrom početku i jakoj volji, koja obećaje najlepšu sokolsku budućnost.

GENERALSKI STOL. — Rad u četi. PO počeo je da drži redovno sednice. Na zadnjoj je sednici zaključeno, da se pristupi provedbi idejne škole u smislu raspisa ŽPO za sveukupno, a specijalno za novo članstvo. Ova će se škola završiti do 1 decembra.

Prvi decembar slavio se u našoj četi svake godine vrlo svečano, što, nažalost, neće letos biti. Ispak je program vredan pažnje, jer će posle blagodarenja biti razni govor i deklamacije u spomen blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i mladog Kralja Petra II.

Za 17 decembar priredujemo žalobni sastanak s govorima i deklamacijama u slavu Kralja Mučenika.

GENERALSKI STOL. — Proslava dana Ujedinjenja. Naša četa proslavlja je ovogodišnji Prvi decembar uspomenom na Viteškog Kralja Ujedinitelja te polaganjem sokolske zakletve.

Posebno blagodarenja u crkvi, kome je prisustvovao sve Sokolstvo i mnogobrojno općinstvo, pošli su prisutni u školu, gde se velika dvorana napuniла članstvom i prijateljima naše čete. Svečanu sednicu otvorio je br. starešina Rade Tatalović kратkim govorom, pozavši prisutne da kliknu: Slava Kralju Mučeniku, i Živeo Nj. Vel. Kralj Petar II! Gromki poklici popratili su reči br. starešine.

Zatim je sestra Tonković deklamirala pesmu: »Čuvaćemo Jugoslaviju!« od br. Jose Matešića.

Pročitana je savezna poslanica, koja je s najvećom pažnjom poslušana, nakon česa se pristupilo polaganju zaveta. Pred zastavom čete, a za br. starešinom izgovarali su prisutni reči zaveta vidljivom uzbudenosti. Nakon toga potpisali su i pismeni tekst zaveta.

Jedan naraštajac deklamirao je pesmu »Našem dobrom mrtvom Kralju« od R. Katalinića-Jeretova.

Uzeo je reč br. Matešić, koji opisuje lik Kralja Viteza i Ujedinitelja. Govor br. Matešića bio je salušan s najvećom pažnjom.

Jedan Sokoličića deklamovala je pesmu »Sokolski pozdrav Kralju-Sokolu Petru Drugome« od br. Matešića. Br. starešina je zaključio sednicu kратkim govorom zahvaljući se prisutnim na brojnom odzivu s pozdravom: Neka je večna slava Viteškom Kralju Aleksandru Prvom Ujedinitelju!

OGULIN. — Klek s crnom zastavom. U prirodu ili planine ide se redovito radi izleta ili iz čiste ljubavi prema prirodi i njenim lepotama. Ali dne 18. novembra išli su članovi Sokolskog društva Ogulin na planinu Klek slomljena srca da postave crni barjak i da se zavetuju da će čuvati i izgradivati sveti amanet Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja; ujedinjenu veliku Jugoslaviju i da će biti verni Njegovu Sinu Mladom Kralju Petru II.

Na vrhu Kleka postavili su Sokoličići Ogulina crni barjak s napisom: »Čuvaćemo Jugoslaviju«, kao vidan znak prevelike žalosti svih sokolskih pripadnika matičnog društva ogulinskog za blaženopočivšim Kraljem Ujediniteljem.

Barjak je izrađen iz crnog lima i železa u veličini od 300 × 150 cm, a kopije je visoko 9 metara. Postavljen je na najvišoj tački Kleka. Klek je visok 1080 metara, a po narodnoj predaji na njemu sniva večni san Kraljević Marko.

Nakon što je postavljen barjak, u dubokoj tišini, održao je starešina br. Bosnić Vlado sledeći govor: »Braćo! Na najvišoj tački našeg gorskog kraja postavili smo ovaj crni barjak, da odamo ponovno poštu našem Velikom Kralju, koji nas je ujedinio i koji nam je uvek svakim Svojim delom i svakom Svojom reči pokazivao i učio nas kako se služi narodu i otadžbini, kako se bori i kako se pregara. Mi nećemo nikada zaboraviti Njegov veliki nauk — da je narodno i državno jedinstvo

iznad svega i svakoga. I sad, kad proživljujemo najteže časove, ospakujuci smrt Nj. Vel. našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, potreseni bolom i žalošću, zavetujemo se, da ćemo slediti Njegov svetli primer, da budemo najjači i najpribrani u najtežim časovima, kao što je On bio u najsdobosnijim danima naše historije, koju je stvorio tako sjajnom i slavnom.

Neka On počiva mirno, jer Njegov velikom delu — jedinstveno Jugoslaviji — ne može niko naškoditi. Ona je sad još čvršća, jer je veliki Vojnik i nepobedivi Vod stavio Svoj dragoceni život na Njezin oltar i Svoj krvlju zatio njene temelje.

ZAVETUJEMO SE, braćo, na vrhuncu našeg ponosnog, ali sada tužnog Kleka, da ćemo biti verni zadnjoj poruci blaženopočivšeg Viteškog Kralja i da ćemo čuvati do zadnjeg dana milu nam otadžbinu Jugoslaviju. Zavetujemo se na ovoj visokoj planini da ćemo biti verni Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II i svetlom Domu Karadordevića.

Slava Njegovom Veličanstvu Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju!

Neka živi naš Mladi Vladar Njegošovo Veličanstvo Kralj Petar II.

Mr.

Župa Maribor

MARIBOR I. — Aleksandrova lipa. V nedjelju dne 25. XI. ob 11. uri je Sokolsko društvo Maribor I. u prisnosti državne uprave u številnega članstva priredilo lepo spominsko slavljnost. Zasadilo je na svojem letnem telovadišču spominsko lipo, z njo vredna zagreblo tudi spomenico, podpisano od članov društvene uprave.

Ob tej priliki je imel starosta br. J. Mohorček prav lep u globoko zavojan govor, ki ga je upravil navzeci, predvsem mladini.

Spomenica se je shranila v močno, hermetično zaprto zabetonirano steklenico. V štiri strani betonskega steklenice so vdolbeni napis: I. † Aleksander I. 9. X. 1934. 2. Sokol Maribor I. 25. XI. 1934. 3. Čuvajte Jugoslavijo! 4. Ali ste jo občuvali?

Ob 12. uri je bilo lepo uspeло slavlje zaključeno. Udeleženci pa so se razšli v globoki zamišljenosti, kakor da bi odhajali iz božjega hrama.

Župa Mostar

BLATO. — Poljoprivredna izložba. Sokolsko društvo u Blatu sa svojim četama Smokvica i Čara, priredilo je od 25 do 28. novembra prvu poljoprivrednu izložbo. Izložbu je otvorio br. dr. F. Cetinić, starešina društva. Iza otvaranja izložbe je narodni poslanik br. Kunjašić lepim recima istakao važnost ovakve prirede zahvaljujući Sokol, društviu i njegovim članovima za rad oko unapređenja selja. Iza toga je sreski poljoprivredni referent br. Zec održao prigodno predavanje naglašavajući koristi dobrog negovanja pojedinih poljoprivrednih kultura. Naročito se je osvrnuto na vinogradarstvo kao granu poljoprivrede, koja se kod nas najviše uzgaja i zgodnim načinom obriatio je pažnju posetilaca na vinogradarske izložbene primerke i na gajenje južnog voća. Starešina Sokol, društvo zahvalio se je toplim recima govornicima izražavajući nadu, da će društvo i dalje slediti ideju Sokolstva na podizanju sefa.

Na izložbi su bile zastupane sve grane poljoprivrede sem stočarstva i peradarstva. Izlagalo je preko 200 izlagalaca sa oko 400 primeraka. Naročito je bilo zastupano vinogradarstvo i vinarstvo. Interesantno je, da je bilo primerača svežeg tek ubranog grožđa. Sve vrste vina u staklenicama pokazale su znatan napredak vinarstva i put k njegovom poboljšanju. Ako verujemo diskusijama vinaru iduća godina pružice nam specijalna korčulanska vina najboljega kvaliteta. Vredno je napomenuti odeljak južnog voća, koji je bio vrlo dobro zastupan. Posetioci su ostali začudenii ne verujući da se može postići tolika kakvoća i kolikoča ploda. Naročita pažnja je obraćena svrstavanju i spremanju smokava u naročitim ukusnim kutijama. Najbolje vrste limunova, pomorandi i rogača pokazale su, da mora biti uspeha ako se pri obradi ima i malo pažnje.

Posetiocima je obraćena pažnja na gajenje stočne repe, jer i onako ovaj kraj oskudeva u stočnoj hrani. Pored svakog odjeljenja stajalo je nekoliko stručnjaka, koji su posetioci

iznad svega i svakoga. I sad, kad proživljujemo najteže časove, ospakujuci smrt Nj. Vel. našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, potreseni bolom i žalošću, zavetujemo se, da ćemo slediti Njegov svetli primer, da budemo najjači i najpribrani u najtežim časovima, kao što je On bio u najsdobosnijim danima naše historije, koju je stvorio tako sjajnom i slavnom.

Izložba je pokazala ono, što imamo i kojim putem moramo ići da što brže i što bolje unapredimo poljoprivrednu, kao osnovicu našeg poljoprivrednog života. Ukazuje se potreba za jednom širom poljoprivrednom i zdravstvenom izložbom. — IV.

DUBROVNIK. — Proslava Prvog decembra. Na dan Ujedinjenja sokolana je gotovo malena bila da prima svoje članove. Formalno se gušila dvorana od prisutnih članova. Oko 700 članova položilo je zakletvu vernoći Kralju, domovini i sokolskoj ideji.

Govor starešine brata N. Sutića poslušan je u dubokoj tišini i pobožnošću.

Reči zakletve odjekivahu kao strašna opomena svima, koji ne bi verno i iskreinim srcem živeo u svetim sokolskim idealima u danima naše teške nesreće. — Nakon recitacija i deklamacije, pročitao je starešina br. N. Sutić, sokolsku poslanicu.

Tekst poslanice izlazio je ponovno vrele suze, a na poklike »Slava Kralju Mučeniku«, »Živeo Nj. Vel. Kralj Petar II« i »Živila Jugoslavija« — orila se dvorana od gromkih usklika »Slava Mu!« i »Živeo!«

Posle himne, koju je osvirala sokolska muzika, najednom se dvorana zaorilo »Hej Sloveni!« iz 700 grla. Suze, jecaji i gromki glasovi sliju su se u jednu divnu dugu.

Ova lepa i dirljiva svečanost završena je spontanim sokolskim pozdravom: »Zdravo!«

Župa Niš

ZAJEČAR. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Zaječar održalo je svečanu sednicu u sali Esafnskog doma, 1 decembra t. g. s. ovim dnevnim redom:

1) Sokolski pozdrav — Pevačko društvo Timok.

2) Sednicu je otvorio brat Tuner, starešina, govorom o značaju Prvog decembra, koji danas proslavlja jug. Soko i narod u tuzi i žalosti, ali i s ne-salomljivom moralnom snagom naroda, koja se zove prisebnost, samopouzdanje i herojstvo, naroda očišćenom na patnjama i žrtvama. Nama su uvek vele žrtve prethodile velikim delima, naša moralna snaga je uvek hranjena žrtvama i naša najveća žrtva će nositi jače očišćiti odbrani narode slobode i jedinstva. Sokoli zbijeni danas u čvrstim redovima oko svog Mladog Kralja, odlučniji su nego ikada, da će čuvati sveti amanet Kralja Mučenika, narodno oslobođenje i ujedinenje.

Braćo i sestre! Delo Velikog Kralja je sveto. Simbol naše budućnosti: Naša Nada i Ponos je naš Mladi Kralj Petar II. Ovoj našoj Nadi i Ponosu polažu danas Sokoli zavet, zavet na časnu sokolsku reč, da će se držati župni prednjaški tečaj zdržen z latkoatlet. tečajem i plavalim tečajem ter plaval. tekmama. Prihodnje leto priredi župa ob svoji 25letnici svoj župni zlet u Novem mestu, za katerega se je tudi že napravil okvirni program. Poleg župnih tekm se bo vršila na predvečer na prostem akademija vseh župnih edinica s posebnimi točkama. Sprejeti so bile tudi lastne vaje za st. m. deco: Triglavsko vaje in za najmlašo m. in ž. deco posnemovalne vaje na petje pesmi: Sijaj, sijaj sončeve. Obe sestavi so last br. Tratarja. Za ž. deco sestavi s. Adamič. Ostali oddelki bodo vežbali vaje sporazumno z drugimi župami Drav. banovine. Kot posebna župna točka bodo proste vaje Mariborske župe za Sarajevo. V nadaljnem se je razgovarjalo o napakah in pojavih v soč. edinicah in se je sklenilo zlasti stroge ukrepe glede pojavjanja k telovadbi do 26 leta. Ob zaključku je podal še par navodil za 1. decembra br. žup. prosvetar, nakar je br. Papež ob 12. uru zaključil triurno zborovanje.

3) Umro je »Veliki Kralj«, od Voj. Ilića mladeg, recitovao je br. Desimir Milošević.

4) Poslanica brata E. Gangla pročitana je prosvetar br. Milan Cvetičanin.

5) »Jugoslavija«, pevalo Pevačko društvo Timok.

6) Pesma »Velikom Kralju«, recitovana je na ruskem s. Marica Turžanska.

7) Brat starešina pozvao je nato braću i sestre da polože zavet. U tišini, dostojno je izvršen i taj sveti zavet.

8) Državnu himnu, otpevalo je Pevačko društvo Timok.

9) Pesma »Njeg. Veličanstvu Kralju Petru II«, recitovao je br. Miodrag Rajković.

10) »Oj Sloveni«, otpevalo je pevačko društvo Timok.

11) Brat tajnik pročitao je depešu Njeg. V. Kralju Petru i Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije.

12) Starešina brat Tuner zablagodario je svim gostima pojmenice i zaključio sednicu. Prisustvovalo je 150 gostiju i oko 400 Sokola sviju kategorija.

Župa Novi Sad

SUBOTICA. — Primer za ugled.

Od brata Andrija Sanke, našeg braća Slovaka, dobili smo ovih dana pismo, iz kojega objavljujemo nekoliko značajnih reči, koje i drugima mogu poslužiti za primer.

— Nalazim se već 6 meseci u sokolskim redovima. Kao Slovaku i članu velike slovenske zajednice, bila mi je dužnost, da i svojim skromnim snašama doprinесем ostvarenju naših sokolskih idealova...

— Sa željom da naše društvo uskoro dobije svoj dom, a u znak prijeteta pre-

ma Besmrtnom Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, prilažeći fond za gradnju doma sumu od 1000 Din.

Župa Novo mesto

NOVO MESTO. — Župni prosvetni odbor. Ker smo pred durmi nogom sokolskoga leta, ki bo za našo župo jubilejno leto, je naša dolžnost, da se na temo temeljito pripravimo. Zato sklice Ž. P. O. za nedeljo 16. decembra ob 9. uri v Sokolskem domu u Novem mestu župno prosvetno konferenco z obširnim prosvetnim programom. Udeležba za vse društvene in četne prosvetarje je obvezna in najnebo nobene edinice, ki bi ne bila na tem zboru zastopana po svojem odposlancu. Ponovno opozarjam vse br. edinice, da odgovore direktno ŽPO.

Izložba je pokazala on

a mi smo znali za obest. Veliki se otimali o četvrt, a mali o sitna zadovoljstva. I stoga rana od 9 oktobra, ne smje da zaceli dok mi ne okajemo svoj gresh i dok ono što smo uskratili Ujedinitelju ne vratimo trostruko Otadžbinu i našem Mladom Kralju Petru II. Posle završenih govora, brat starešina je završio smotru apelom Sokolina da u sokolskom radu istraju do kraja; ujedno je pozvac sve sarajevske Sokole da neizostavno dođu na I XII radi polaganja zakletve.

SARAJEVO. — Tečajevi Sokolske župe. Sokolska župa sarajevska održaće ove zime niz tečajeva. Pored već objavljenog tečaja za prosvetare, održaće se i tečaj za smučanje početkom januara 1935.

Od 28 decembra 1934 do 1 I 1935 održaće se tečaj za učitelje, koji žele da se upute u vodenje sokolskih četa. Rok prijava 15 decembra 1934. Pošto se kod nas širi Sokolstvo na scenu, to se oseća potreba, da se seoski mladići upute u pravilan rad u Sokolstvu.

Stoga će i ove godine župa održati tečaj za seoske mladiće u cilju, da se osposobe za vodenje seoskih četa. Tečaj će trajati mesec dana, a svaka četa dužna je poslati na tečaj najmanje jednog člana.

NOVO SARAJEVO. — Tromečeni sastanak sokol. četa. U nedelju 25 XI održan je tromečeni sastanak sokolskih četa. Prisutni su predstavnici četa: Alipašin Most, Reljevo, Podlugovičija i Ozren. Sastanak je otvoren p. starešina brat Otokar Stuhl.

Zatim su referenti podneli izvestaje o radu u četama. Kritiku uz izvestaje dao je brat Radmilo Grdić, referent za seoske sokolske čete. Istakao je neke nepravilnosti u radu, da se upute za daljni rad, a naročito upozorio braću na ulogu Sokolstva i na disciplinu, potrebu, naročito, u ovim ozbiljnim vremenima. Svi su se delegati četa izjasnili o neophodnoj potrebi sokolskih domova. O tome se povela narodita diskusija. Dalje se govorilo o potrebi podizanja hambara uz sokolske domove, kao i osnivanja sokolskih čitaonica. Nakon duže diskusije i davanja raznih uputa, brat p. starešina zaključio je sastanak.

BUGOJNO. — Podizanje sokolskog spomen - doma Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. Upravi Sokolskog društva Bugojno davalo je najviše brige nemanje podesnih prostorija. Da bi se to pitanje skinulo s dnevnog reda i rešilo povoljno, pokrenuta je akcija za gradnju sokolskog doma. Ta akcija je odobrena na zboru članstva, koji je održan 24 aprila t. g. Izabran je i gradevni odbor, koji je na svojoj sednici od 26 aprila t. g. izabrao između sebe potrebnu uži radni odbor.

Dobrovoljnim prinosima članova kupljeno je zemljište i počeo se počinjati gradnji materijal.

Odbor općine bugojanske predložio je, na zagovor brata Sime Trifkovića, da se akcija općine za podizanje spomenika Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, spoji s akcijom Sokolskog društva Bugojno za gradnju doma i da se zajednički podigne reprezentativni sokolski spomen - dom Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Općinski odbor je potpuno pravilno shvatio, da se ne može ni zamisliti lepsi i dostojniji spomenik od sokolskog doma, koji će biti žarište jugoslavenske nacionalne misli i u kojem će se duhovno uzgajati verni, iskreni i odusevljeni čuvari Jugoslavije. U ovom bi se domu, prema ratičnoj zamisli Sokolskog društva, mogla smestiti i druga jugoslavenska nacionalna i kulturna društva (Jadranska straža, Crveni krst i dr.). Na taj način bi i ovim društvinama bio olakšan rad u velikoj mjeri, a time i povećana njihova aktivnost.

S gradnjem sokolskog doma počće se, u svakom slučaju, još tokom 1935. god.

BUGOJNO. — Predavanje o našoj zarobljenoj braći. Dne 18 novembra je prosvetar, br. Stanko Čurić, uspeo predavanje o našoj braći, koja čame u ropstvu. Brat Čurić je iscrpovalo razvoj našeg naroda u Julijskoj Krajini do godine 1918., te tragediju, progone i neopisiva stradanja koja dana su trpe. Ovo predavanje je na sve slušaoce, kojih je bilo oko 150, učinilo veliko snažan dojam.

KUPRES. — Akcija za podizanje Sokolskog doma. Ovde se ozbiljno radi na podizanju Sokolskog doma, u kojem bi Sokoli našli svoj centar i u kom bi se još uspešnije razvijala sokolska organizacija. Poslove ove organizacije za gradnju doma vodi starešina Sokolske čete br. A. Pašić. Dom bi se imao podignuti u toku 1935. god.

SJETLINA. — Rad društva. U Sokolskom društvu Sjetlina oseća se napredak. Pored čete u Vrh-Praci radi se na osnivanju Sokolske čete u selu Regovićima. Društvo ima svoju stručnu sekciiju, a otpočeo je s radom i jedan analfabetski tečaj.

KRESEVO. — Komemoracija. Na dan sahrane Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju održano je predavanje na život i radu Kralja-Mučenika.

Predavanje je održano u osnovnoj školi, a bilo je prisutno 75 članova i 40 nečlanova.

GORNJI VAKUF. — Rad čete. 10 novembra uveče bio je sokolski sastanak u čitaonici. Tu je skupljeno braće i sestre, brat tajnik Bajraktarević Salim, upozorio na vršenje sokolske dužnosti: da pohadaju svoju čitaonici i da bar tim počašu da su članovi iste. Zatim je izvršio proziv svega članstva. Po svršenom prozivanju pročitao je raspis bratske župe i nakon toga poslano predavanje o alkoholu. Kada je brat tajnik završio, onda je brat prosvetar upoznauo prisutnu braće i sestre sa svojim tromesečnim programom rada istakavši da će od sada svake subote biti društvena večer s jednim predavanjem. Iza toga je održao svoje predavanje: »Sokolska ideja«. U novembru održana su predavanja za duhovno spremanje članstva.

Župa Split

DUGIRAT. — Idejna škola. Naše društvo održalo je u nedelju dne 18 i 25 novembra u 10 sati pre podne po 2 sata idejne škole za pripremu novoprimljene braće za polaganje zaveta za Prvi decembar 1934.

Dne 18 XI održao je brat M. Gatar predavanje »O historiji Sokolstva«, a brat prosvetar M. Nazor govorio je o »Trezvenosti«, i uvezbačao dvojicu naraštajaca za deklamovanje dve pesme, proti uživanju alkohola. Naraštajci su sigurno, dobro i tačno izdeklamovali uvezbane pesmice, tako da su na koncu pobrali lep aplauz. Bilo je prisutno 25 članova, 6 naraštajaca i 50 muške i ženske dece.

Dne 25 XI brat S. D. Ivančević izrekao je predavanje o »Sokolskoj ideologiji«, a brat prosvetar M. Nazor govorio je o »Sokolskoj štampi«, te skupa s time pročitao članak o istoj stvari iz Sokolske prosvete. Nakon toga pozvao je braću, da bi našu sokolsku štampu što jače poduprli. Brat prosvetar podio je svakom prisutnom po jedan sokolski list i to braći Sokolsku prosvetu, naraštajcima Sokolić, a deci »Našu radost«. Ovom sastanku pristupilo je 25 braće, 6 naraštajaca i 9 muške dece. Mali broj dece dade se ispričati nevremenom i zimom (jaka bura). — no poset braće ne zavoljavaju u oba puta, premda je jedan deo braće ispričan usled rada u mesnoj tvornici.

JELSA. — Komemoracija. Tužna vest o tragičnoj smrti našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja — prvi Sokola izazvala je tešku bol i tuđu kod jelšanskih Sokolova i Sokolica. Na dan sahrane Blagopočivšem Kralja Sokolsko društvo sa svim kategorijama prisustvovao je u crkvi molitvama za upokoju duše Velikog Pokojnika. Nakon tužnog pomena u crkvi sve kategorije sakupile su se u društvenim prostorijama s ostalim pučanstvom. Jelši i tu je brat starešina Huljić A. održao komemorativni govor.

U 3 sata posle podne uz sudjelovanje svih sokolskih kategorija i čitavog naroda odala se je tužna i ganutljiva pošta Blagopočivšem Viteškom Kralju okrenut licem prema tužnoj Topoli uz 5 cara šutnje. (Izveštavajte na vreme! Op. ur.)

LEČEVICA. — Komemoracija. 18 XI održana je komemoracija u pomen seni Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju, spoji s akcijom Sokolskog društva Bugojno za gradnju doma i da se zajednički podigne reprezentativni sokolski spomen - dom Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Općinski odbor je potpuno pravilno shvatio, da se ne može ni zamisliti lepsi i dostojniji spomenik od sokolskog doma, koji će biti žarište jugoslavenske nacionalne misli i u kojem će se duhovno uzgajati verni, iskreni i odusevljeni čuvari Jugoslavije.

U ovom bi se domu, prema ratičnoj zamisli Sokolskog društva, mogla smestiti i druga jugoslavenska nacionalna i kulturna društva (Jadranska straža, Crveni krst i dr.). Na taj način bi i ovim društvinama bio olakšan rad u velikoj mjeri, a time i povećana njihova aktivnost.

S gradnjem sokolskog doma počće se, u svakom slučaju, još tokom 1935. god.

BUGOJNO. — Predavanje o našoj zarobljenoj braći. Dne 18 novembra je prosvetar, br. Stanko Čurić, uspeo predavanje o našoj braći, koja čame u ropstvu. Brat Čurić je iscrpovalo razvoj našeg naroda u Julijskoj Krajini do godine 1918., te tragediju, progone i neopisiva stradanja koja dana su trpe. Ovo predavanje je na sve slušaoce, kojih je bilo oko 150, učinilo veliko snažan dojam.

KUPRES. — Akcija za podizanje Sokolskog doma. Ovde se ozbiljno radi na podizanju Sokolskog doma, u kojem bi Sokoli našli svoj centar i u kom bi se još uspešnije razvijala sokolska organizacija. Poslove ove organizacije za gradnju doma vodi starešina Sokolske čete br. A. Pašić. Dom bi se imao podignuti u toku 1935. god.

SJETLINA. — Rad društva. U Sokolskom društvu Sjetlina oseća se napredak. Pored čete u Vrh-Praci radi se na osnivanju Sokolske čete u selu Regovićima. Društvo ima svoju stručnu sekciiju, a otpočeo je s radom i jedan analfabetski tečaj.

KRESEVO. — Komemoracija. Na dan sahrane Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju održano je predavanje na život i radu Kralja-Mučenika.

KRALJEVICA. — Proslava dana Ujedinjenja. Naše Sokolsko društvo najdostojnije proslavilo je dan našeg Ujedinjenja. Pre podne prisustvovalo je uz vojne i civilne vlasti i vrlo velik broj građanstva i celokupno Sokolsko društvo svečanom bogosluženju.

Posle blagodarenja sav je narod, što je u crkvi bio sakupljen, krenuo u Sokolanu, koja je ovog puta imala žalostan, ali zato svečan izgled. U grobnoj tišini brat prosvetar Kaponi, koji je zamenjivao brata starešinu, naglasio je, kako je današnji Prvi decembar najdostojniji od Ujedinjenja, kako ga proslavljamo skrhani u boli i tuzi, ali i puni ponosa da je delo našeg Ujedinjenja većno, da ga nikakve mračne sile neće pokolebiti. Najvećem Jugoslavenu svijetu vekova i najvećem Heretu Kralju Mučeniku odana je počast: »Slava Mučeniku od svih prisutnih.«

Zatim je prema utvrdjenom dnevnom redu bratskog Saveza, zamenik prosvetara recitirao pesmu od Vojislava Ilića mladog »Umro je Veliki Kralj.« Posle toga je brat prosvetar pročitao s puno emocije poslanicu Saveza, koju su svih prisutnih najpažljivije i puni uzbuđenja lasušali. Nakon toga celokupno članstvo položilo je Sokolski zavet, Zvezda Danica pevala je pre početka Sokolski pozdrav, Državnu i narodnu himnu prema programu br. Saveza. Po podne bila je u 4 sata akademija Sok. naraštaja i dece, a prema programu br. Saveza.

Akademija je otvorena Sok. pozdravom, koji su otpelvali naraštaj i deca Sok. društva. Posle toga održao je kratak govor o Viteškom Kralju Ujedinitelju zamenik prosvetara. Posle toga su naraštaj i deca otpelvali »Bože pravde«. Naraštajac Polić deklamirao je pesmu »Kralju Mučeniku«, a naraštajica Zdenka Lukatela »Mladome Kralju«. Recitovala su i sokolska deca Turina Sokolići Sokolu Kralju i Valerija Pravdica.

Nakon su naraštaj i deca otpelvali »Hej Sloveni« i time je proslava Prvog decembra bila u našem društvu završena u boli i tuzi, ali dokumentovanje i dostojnije, nego ma koja proslava Prvog decembra.

OTOČAC. — Proslava Prvog decembra. Ovo društvo, iako prigušeno teškim bolom i nenaknadivim gubitkom svog Viteškog Kralja Aleksandru I Ujedinitelju, proslavilo je na svečan način dan ujedinjenja Prvi decembar. Proslavljujući ovaj istorijski praznik našega naroda, u svim sokolskim srćima rasplamtilo su se poslednje reči Viteškog Vode i Ujedinitelja našega nareda: »Cuvajte Jugoslaviju.«

Svečanu sednicu otvorio je zamenik starešine br. Aleksandar Nikolić, potpukovnik, zamenjujući teško obolenog starešinu ovoga društva, br. Dordu Brankovića.

Pre prelaza na dnevni red, br. Nikolić pročitao je pismo koje upućuje oboleni starešine br. Aleksandar Nikolić, potpukovnik, zamenjujući teško obolenog starešinu ovoga društva, br. Dordu Brankovića.

Pre prelaza na dnevni red, br. Nikolić pročitao je pismo koje upućuje oboleni starešine br. Aleksandar Nikolić, potpukovnik, zamenjujući teško obolenog starešinu ovoga društva, br. Dordu Brankovića.

Pre otvorenja svečane sednice i održanog govoru posvećenog Viteškom Kralju, a držeći se u svemu uputstva br. Saveza, pristupilo se zavetu članstva. Sve članstvo, koje nije bilo spremeno dužnošću ili bolesću, pristupilo je polaganju zaveta svom Kralju i starešini Petru II, zavetujući se u srcima svojim, da će verno i istrajno čuvati svoju Jugoslaviju koju Viteški Kralj, pored onoliko prolivena krvi, otkupi i krvlju Svojom.

Svečana sednica završena je oko 12 časova.

SENJ. — Proslava dana Ujedinjenja. Sokolsko društvo u Senju proslavilo je najsvečanije dan državnog i narodnog ujedinjenja dan Prvog decembra. Ove godine proslava je održana u duhu komemoracije blagopočivnog Viteškog Kralja Aleksandru I Ujedinitelju i u duhu odavanja izraza vernoći i odanosti Nj. Vel. našemu Kralju Petru II. U povorci krenulo je sveukupno članstvo najpre u rkt. crkvu pa u srpskopavlovsavnu. Nakon toga pretstavnici bili su na čestitanju kod Sreskog načelstva. U 11 sati počela je svečana sednica u Sokolskom domu. Sednica je održana po rasporedu, koji je bio oglašen posebnim plakatima u celom gradu. Najpre je sokolski zbor pod ravnateljem brata Majcana recitirao »Sokolski pozdrav«. Sednicu je otvorio prigodnim patriotskim govorom br. starešina direktor Zgorelec. »Kralju Mučeniku«, recitirao je br. Matejević. Zatim je pročitana poslanica br. Saveza. Sokolski zbor recitirao je »Neka živi Jugoslavija«. Sve članstvo položilo je svečani zavet Nj. Vel. našemu Kralju Petru II i sokolskoj sveslavenskoj misli. Zbor je recitirao himnu »Mladome Kralju«, recitirala je s. Lerner. Sednica je zaključena skupnim pevanjem »Oj Sloveni«.

Posle podne održana je akademija za naraštaj i sokolsku decu, koju su posetili brojni roditelji, članovi i prijatelji Sokolstva. Zbor je recitirao »Sokolski pozdrav«, održan je govor o značenju Prvog decembra, održan je brat D. Jović. Sokolska su pak deca deklamovali nekoliko prigodnih pesama. Ova je komemoracija bila spontana manifestacija boli za Kraljem Mučenikom.

Ista deca kopljima i štitovima složile su kraj simboličku sliku. Na pojedinih štitovima bila su velika slova, tako da je ceta slika dala historijsku reči »Cuvajte Jugoslaviju«. Cim je slika složena nastalo je pljeskanje i održavanje u celoj dvorani. Ova uspela akademija zaključena je pevanjem himne »Oj Sloveni«. Kroz celi dan prodavana su sokolska srca u korist »Socijalnog fonda Viteškog Kralja Ujedinitelja«.

SUŠAK. — Proslava Prvog decembra. Dan Prvog decembra, naš državni i sokolski praznik, proslavila je naša župa na najdostojniji način u zajednici sa sva 4 Sokolska društva na području grada Sušaka (Sušak-Rijeka, Draga, Kostrena, Trsat). Velika dvorana kina Jadran u Sokolskom domu bila je već mnogo pre zakazana sata dupkom puna održnika, pretstavnika državnih, vojnih i gradskih vlasti, stranih diplomatskih pretstavnika

PRELOG. — Komemoracija. Pod vodom mučenike smrti Viteškog našeg Kralja sazvalo je ovo društvo žalobni zbor za 16. oktobra o. g. u prostorijama Sokolskog doma. Komemoraciju, kojoj je prisustvovao sveukupno članstvo, otvorio je zamenik starčine br. Žbulj, istakavši značenje ove žalobne svečanosti.

Brat prosvetar Herman pročitao je župsku okružnicu i održao zanimivo predavanje o životu, radu i zaslugama neumrlom nam Kralju Aleksandru I. Nakon predavanja održana je šutnja te je odasljana brzojavna sažalnica Nj. Vel. Kralju Petru II.

Članstvo društva prisustvovalo je i svim pomenima u crkvi, a uzelo je aktivno učešće oko prirede velikog žalobnog zabora u Jugoslovenskom domu, gde je zanosan i dirljiv govor održao brat zamenik župskog starešine dr. Milenko Svoboda. Tom zgodom je brat Herman recitovao svoju pesmu "Sjeni Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja".

MURSKO SREDIŠĆE. — Prvi prednjački tečaj za Mursko i Dravsko okružje. Od 17. do 22. novembra o. g. održan je u Murskom Središtu prvi prednjački tečaj za pogranicna društva i čete Murskog i Dravskog okružja. Tečaj je završilo 25. učesnika iz 17 jedinica (20 braće i 5 sestara). U tečaju, koji je sa strane župe vodio brat Rudolf Mežnarić, radilo se je dneve 10 sati. Predavalio se: Život blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I, povest Sokolstva, narodna povest, povest Medimurja, sokol, misao, ustrojstvo i administracija, metodika i odgoj dece te naraštaja, sokolski sustav, proste vežbe, vežbe na spravama, strojneve vežbe i prva pomoć. Predavalci su braća Duro Grabar, Ladislav Sadar, dr. Stjepan Sabljak, Rudolf Mežnarić, Aleksije Orban i Zvonko Sabljak. Predsednik Narodno-odbranbenog odske župe Varaždin brat Ivo Šarpa, održao je također vrlo zanimivo predavanje. Rad tečaja pregleđao je i župski starešina br. Belčić. Ispit su položili svi tečajnici (5 učitelja-ica i 20 seljaka i seljakinja). Tečaj je održan o trošku saveznog narodno-odbranbenog odske. Na koncu tečaja održan je sastanak na kome su govorili braća Sadar, Grabar, Mežnarić, Sabljak i tečajnik Ivan Šokač. Tečaj je organiziralo Mursko okružje kome je načelnikom brat Sadar, a mnogo mu je pripomoglo i društvo Mursko Središće, u čijem je domu i održan ovaj tečaj.

PEKLENICA. — Proslava Prvog decembra. U lepo iskičenoj dvorani osnovne škole održala je ova četa svečanu proslavu dana narodnog ujedinjenja. — Nakon prisustvovanja blagodarenju, održana je u 10 sati svečana sednica. Sednici je otvorio meš. zbor s "Sokolskim pozdravom", a brat starešina s par reči. Jedan član je reklamovan: »Naš Kralj još uvek živi«. Brat prosvetar Mirko Žganec održao je vrlo lepo predavanje o blagopokojnom Kralju. Iza predavanja položio je 31 član i 8 članica zavet. Mešoviti zbor je održao državne himne završena je ova lepa sokolska manifestacija.

ZUPA VELEBIT. — Proslava Prvog decembra. U lepo iskičenoj dvorani osnovne škole održala je ova četa svečanu proslavu dana narodnog ujedinjenja. — Nakon prisustvovanja blagodarenju, održana je u 10 sati svečana sednica. Sednici je otvorio meš. zbor s "Sokolskim pozdravom", a brat starešina s par reči. Jedan član je reklamovan: »Naš Kralj još uvek živi«. Brat prosvetar Mirko Žganec održao je vrlo lepo predavanje o blagopokojnom Kralju. Iza predavanja položio je 31 član i 8 članica zavet. Mešoviti zbor je održao državne himne završena je ova lepa sokolska manifestacija.

NOVA KANJIŽA. — Proslava Prvog decembra. U svečanoj sali »Kazin«, koja je bila vanredno lepo dekorisana narodnim čilimovima, zelenilom i belim kriantemama, s impozantnom pozornicom preobučenom državnim trobojčićem i zastavama ukrašenom velikim slikama Nj. Vel. Kralja Petra II i Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I, s natpisima »Čuvajte Jugoslaviju« i sokolskim »Zdravju« sa starešinstvom i članovima uprave, koji su bili u svečanim sokolskim odorama, pozornica je pružala veoma svečan utisak.

Posle održanog "Sokolskog pozdrava" od strane mešovitog hora Sokolskog društva uz pratnju orkestra — brat dr. Sime Matejin, starešina Sokolskog društva i upravnika banovinske bolnice, otvarajući ovu svečanu sednicu Sokolskog društva u Novoj Kanjiži u svom kratkom, ali vrlo dirljivom i patriotskom govoru između ostalog rekao je ovo: »Prvi je ovo naš najveći nacionalni praznik Ujedinjenja bez našeg Ujedinitelja. Otrgli su Ga iz naših zgrijala u nameri da unište Veliko delo Njegovo. Sad se sudi veliki Sud. Od svetskog divana očekujemo pravdu i zadovoljstvu. Gubitak je velik i pregoleda je rana na narodnoj duši zbog mučenice smrti legendarnog Vode. Mi već znamo leka rani toj. Kosova su Srbi dobro zapamtili i iz njega crpeli snagu za vaskrs narodne slobode. Ju-

gosloveni će zapamtiti 9. oktobar, a teško našim neprijateljima od našeg pamćenja. Oplenac je naše svetište i simbol nekadašnjeg našeg carovanja. Iz te veletne Zadužbine, iz svetih grobova neumrlih Karadordevića zračiće duh i snaga našem narodu za većita vremena. Pesmu "Velikom Kralju Ujedinitelju" recitovao je brat Mita Mihajlović. Poslaničku Savezu pročitao je brat starešina. »Jugoslavija« pevao je mešoviti hor Sokolskog društva uz pratnju orkestra. »Naš mrtvi Kralj« recitovao je brat Joca Gajin. Zatim je brat Zvonimir Mahulja, tajnik, izvršio prozivku svih članova-ica, pa su 101 Sokol-lica, s najiskrenijim i najodanijim nacionalnim i patriotskim plijetetom položili Zavet Nj. Vel. Petru II. Posle zaveta hor je opečao "Državnu himnu". Mali naraštajac Vasa Bajić recitovao je pesmu "Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II". Na kraju je sokolski hor uz pratnju orkestra opečao "Oj Sloveni".

Ovoj svečanosti prisustvovali su predstavnici vlasti i predstavnici svih mesečnih i sreskih nacionalnih, kulturnih, humanih i viteških organizacija, kao i preko 500 gradana iz najviših slojeva naših, svi osvedočeni prijatelji Sokolstva.

Cela ova svečanost, kao i ceo dan našeg nacionalnog Pražnika protekao je u uživljenu i skrušenom razmišljanju, uz prigušen jecaj i bol s uzdignutim čelom i čvrstom nadom u lepšu budućnost.

Da se ovekoveči spomen na velikoj Kralju Viteza i Ujedinitelja povelo je našo društvo živu akciju oko gradnje Sokolskog doma u čast velikom Pokoniku. Izdan je proglašen na članstvo i rođendan gradanstva.

J. M.

Župa Zagreb

DURMANEC. — Proslava Prvog decembra. Sokolska četa u Durmancu priredila je Prvog decembra u prostorijama škole svečanu sednicu, koja je bila u znaku održavanja pošte Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. — Obilom programu prisustvovao je velik broj Sokola, a i drugoga naroda. Svi Sokoli položili su zavet Nj. Vel. Kralju Petru II. Pevanje državne himne završena je ova lepa sokolska manifestacija.

PAKRAC. — Proslava prvog decembra. Sokolsko društvo Pakrac sa svojim članstvom tužno je i svečano proslavilo naš sokolski praznik, dan narodnog ujedinjenja. Prvi decembar.

Zbog velike narodne žalosti, proslava je skromno obavljena na taj način, što je našo članstvo posle učestovanja na bogosluženjima, koja su održana u ovdašnjim hramovima, krenulo na čelu s društvenom zastavom u sokolsku dvoranu. Malo zatim pristigli

su delegati svih društava i ustanova na čelu s narodnim poslanikom i sreskim načelnikom, kao i ostali gradani keže je dvorana, iako dosta prostrana, teško primila. U jedanaest sati pre podne otočela je svečana sednica uprave društva koja je tekla ovim redom: 1) Sokolski pozdrav (otpečao je muški pevački zbor). 2) Otvaranje sednice, koju je otvorio starešina društva toplim i bratskim rečima i jezgovitom kratkom istorijom iznevši naporne borbe Blaženopočivšeg Viteškog Kralja i jugoslovenskog naroda za slobodu i odazivnu svetu.

3) Pesma o Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju (deklamacija), koja je naročito pobudila sve prisutne.

4) Poslanička bratska Saveza, koju je pred kratko osnovan, zapečao je Sokolski pozdrav veoma skladno i lepo. Zatim je starešina senator brat Šarić otvorio svečanu sednicu, spomenuo u kratkom ali jezgovitom govoru veliku narodnu žalost, koja ne može da se stiša, te izjavio, da mora svaki član sokolske zajednice biti svetiteljem Kraljevog amaneta time, da sav svoj život posveti ispunjavanju poslednjih reči Velikog Kralja Ujedinitelja i Mučenika. Poklici: Slava Kralju Mučeniku! Celokupnog članstva odgovorili su starešini na njegove reči.

Brat Božac, predstnik pozorišnog otseka, je zatim recitovao pesmu "Viteškom Kralju". Brat starešina je zatim pročitao saveznu poslanicu, koju je sve članstvo pažljivo poslušalo. Odmah nakon govora pristupilo se svečanoj zakletvi prema saveznoj naredbi. Posle zakletve pevački zbor zapečao je državnu himnu veoma skladno. Mladi naraštajac Mećar Alojzije recitovao je pesmu Nj. Vel. Kralju Petru II, a zatim je svečano članstvo zapečalo pesmu "Hej Sloveni".

Odmah nakon pesme, starešina je zaključio svečanu sednicu, a članstvo je pristupilo u najvećem redu k stolu te u prisustvu odbora polagalo pismenu zakletvu.

Proslava Prvog decembra pokazala je ponovo svest članstva. Ta svest treba da se ispoljuje i nadalje u društvenom radu, koje ima veliki cilj pred sobom, naime gradnju svog vlastitog doma. Kako bi se moglo pristupiti rešenju tog pitanja, potrebno je da svaki član dade sve iz sebe i da žrtvuje sve svoje slobodno vreme, kako bi rad išao brzim koracima napred i kako bi se što pre ostvarila ta naša najveća želja.

ZAGREB III.

— Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Zagreb III proslavilo je uz druga zagrebačka društva ovogodišnji Prvi decembar veoma svečano, iako u dubokoj žalosti, pod utiskom, koji se ne da izbrisati, najveće žrtve, koju je doprineo Viteški Kralj Aleksander I Ujedinitelj svojoj domovini i svome narodu.

U 11 sati pre podne sabrali su se svih pripadnici društva u vežbaonici u Solovjevoj ulici koja je bila veoma lepo udešena i pripremljena za ovu priliku. U jedanaest sati pevački zbor, koji je pred kratko osnovan, zapečao je Sokolski pozdrav veoma skladno i lepo.

Zatim je starešina senator brat Šarić otvorio svečanu sednicu, spomenuo u kratkom ali jezgovitom govoru veliku

nom što korisniji članovi sokolske zajednice. Svi redovitih polaznika bilo je 46.

Predavači su uložili u svoja predavanja mnogo truda i naporu da novim članovima pruže ukratko vremenu od 16 sati, sažeto sve ono, što jedan ispravni Sokol mora da zna, ako hoće da suraduje i pravilno shvati svoj zadatok u sokolskoj zajednici. Svim predavačima najiskreniji hvala na uloženom trudu.

Predavalci su: Organizacija Sokolstva (1 sat) brat Mladenović Božo, blagajnik društva; Historiju Sokolstva (1 sat) društveni prosvetar ing. Anžlovar; Antialkoholni pokret uz film (3 sata) brat dr. Nik Alfred, predsednik Saveza trezvene mladeži; Sokolski uzgoj s medicinskom stanovištu (1 sat) brat dr. Ivo Hloupek, šef Škole narodnog zdravlja; Disciplinski uzgoj omladine (1 sat) brat dr. Pihler, načelnik župe; Sokolstvo — nacionilazam — internacionalizam — današnje političke prilike brat prof. Jurčić (2 sata); Organizacija rada u društvu i njegovim odselicima (1 sat) brat ing. Anžlovar; Sokolstvo i selo (1 sat) brat kapetan Rade Kosović, župski referent za seoske sokolske čete; O radu članova u društvu (1 sat) br. Delić.

Poslednji dan idejne škole predali su polaznici pisane odgovore na pitanja koja su primili početkom škole. Te su odgovore pregledali, ispravili i očenili braća članovi DPO, a u poslednjem zakletve članovi DPO, a u poslednjem satu posetili su idejnu školu starešina društva i celokupnu upravu. Tom prilikom održao je brat starešina Šarić govor u dužnosti Sokola, svrši i ciljevima sokolske zajednice, značenju Prvog decembra, posveti zaključio treću idejnu školu i pozvao članstvo na rad.

V. M. A.

KUPIMO STARO BRADLJIO

Sokolsko društvo Artiče, župa Čelije, kupi staro bradlje. Glede plaćila itd. obrniti se na Sokolsko društvo Artiče.

ZAMENJENI ZIMSKI PLAŠĆ

Dne 29. nov. 1934. se je nehotiče zamenjal u mojoj kavarni 1 moški črni zimski plašč, kateri nosi »Sokolski znak«. Prosim dotičnega gospoda, ki je zamenjal plašč naj se oglaši pri podpisani ter prinesti zamenjanu plašč nazaj kier dobi svojega Kavarna Central. Ida Stickler, Maribor.

Na novo izašlo iz štampe!

ING. KOSTA PETROVIĆ:

Gradjevine

za
telesno vežbanje

PRVA KNJIGA:

O telesnom vežbanju i vežbalištima;
Posebna vežbališta i posebne vežbaonice

sa 170 slika na 45 tabeli u posebnom svesku

Cena knjizi sa 440 stranica velikog formata:

broširana Din 170.—, povez. u platno Din 200.—

Ova knjiga je prvo delo u jugoslovenskoj literaturi, u kojem su prikazane potrebne gradevine za pojedinu posebnu vežbališta kao i opisane odgovarajuće grane telesnog vežbanja te je usled toga vrlo potrebna svim organizacijama, koje se bave bilo kojom granom telesnog vežbanja, kao i svima onima, koji se bave gradnjom posebnih vežbališta i vežbaonica.

Knjiga se naručuje kod

Jugoslovenske sokolske matice

Ljubljana — Narodni dom

koja je izdala ovu knjigu u cilju, da pomaže smisleno i racionalno podizati potrebne gradevine za telesno vežbanje.

Kr. dvorski dobavljač

Prva jugoslavenska industrija športskih potrepština
M. DRUCKER
ZAGREB — BEOGRAD
310-16
Izašao novi zimsko-sporški katalog
Mušterije iz Ljubljane neka se obrate na
SPORT-KMET, Ljubljana, Aleksandrova c. 7

KLIJEJE
vsih vrsta i
fotografijah
ali risbah
izvrsuju
najboljih
KLISARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAT

309-47